

Monitoring ereloonsupplementen tijdens ziekenhuisopnames

Gegevens 2023

Inhoud

Inleiding

- I. Globale evoluties
- II. Impact op de factuur ten laste van de patiënt
- III. Praktijkvariatie tussen de ziekenhuizen
- IV. Opmerkingen en aanbevelingen

Methodologie

Inleiding

Context

- In 2023 betaalden de patiënten 0,7 miljard euro aan ereloonsupplementen op vergoedbare medische erelonen. Dat is bijna de helft (46%) van de uitgaven ten laste van de patiënt (1,5 miljard euro) (zie ook: Inventaris van aan patiënten gefactureerde ziekenhuiskosten).
- Op 28 januari 2022 trad de *standstill* in werking. De bedoeling hiervan was om de stijging van de ereloonsupplementen af te remmen.

Doelstelling

- Evaluatie van de impact van supplementen op vergoedbare medische erelonen op de patiëntenfactuur, met aandacht voor tariefzekerheid en financiële toegankelijkheid van ziekenhuisopnames.
- In kaart brengen van de verschillen in ereloonsupplementen per opname.
- Onderzoek naar de evolutie van de ereloonsupplementen bij ziekenhuisopnames en de impact van maatregelen daarop meten.

I. Globale evoluties

Verhouding van ereloonsupplementen tot medische erelonen

(in miljoen euro)	2006	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Δ 2022- 2023 (%)
ZIV-honoraria	2.211	3.033	3.104	3.196	3.252	2.927	3.170	3.370	3.665	8,7%
Klassieke hospitalisatie	1.870	2.418	2.430	2.499	2.519	2.293	2.377	2.514	2.650	5,4%
Daghospitalisatie	341	616	673	697	733	634	792	856	1.015	18,6%
Ereloonsupplementen	303	531	563	588	610	510	598	616	697	13,1%
Klassieke hospitalisatie	267	440	476	501	519	432	496	508	571	12,5%
Daghospitalisatie	36	92	87	87	92	78	102	109	125	15,0%

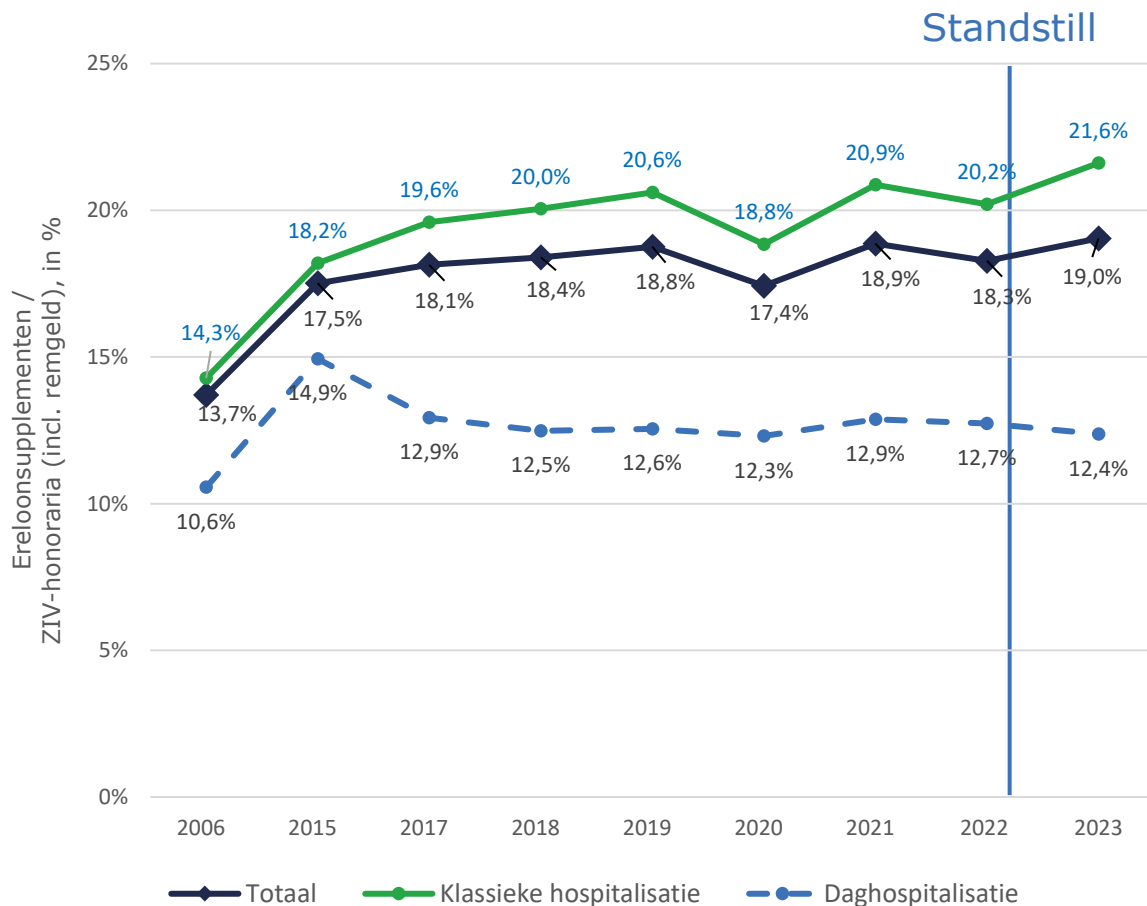
Het totaal aan ZIV-honoraria (incl. remgeld) voor ziekenhuisopnames bedraagt **3,66 miljard euro in 2023**.

De supplementen op vergoedbare medische erelonen voor ziekenhuisopnames bedragen **in 2023 697 miljoen euro** (klassiek: 571 miljoen; dag: 125 miljoen), **81 miljoen euro (13,1%) meer dan in 2022**. Dit is een sterkere groei dan die van de ZIV-honoraria

Voor klassieke verblijven is de groei van de ereloonsupplementen tegenover 2022 (+12,5%) aanzienlijk hoger dan de groei van de ZIV-honoraria (+5,4%).

[Methodologie](#)

Evolutie van het globale percentage ereloonsupplementen (alle opnames)

Het globale percentage (de verhouding tussen ereloonsupplementen en ZIV honoraria) is gestegen voor de klassieke ziekenhuisopnames en in het geheel.

Bij dagverblijven is het globale percentage van de ereloonsupplementen gedaald

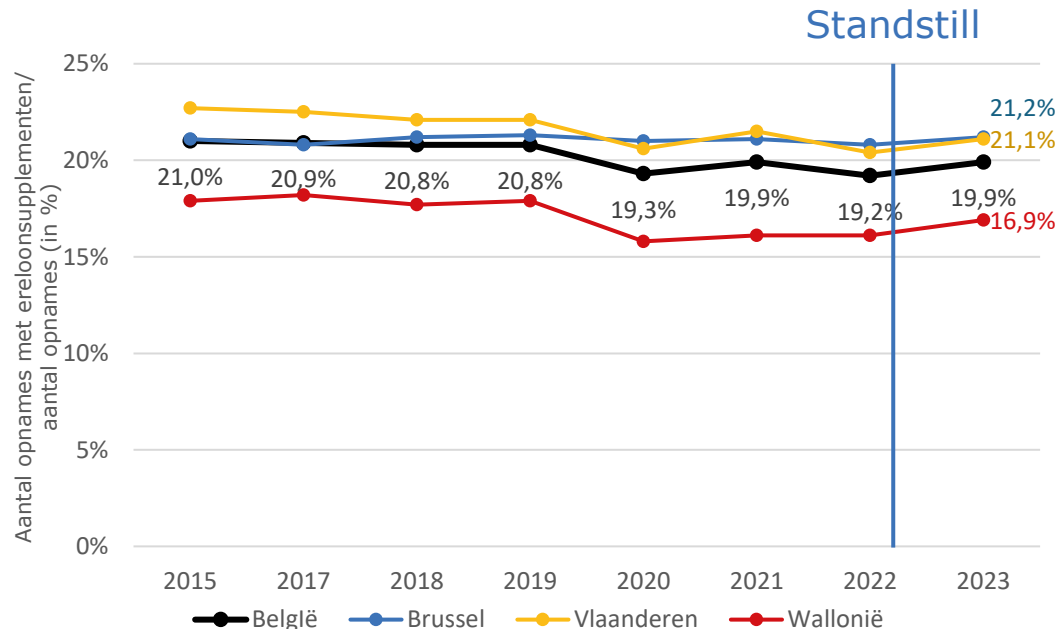
Voor meer details (per gewest, per ziekenhuis): [IMA Atlas](#)

Evolutie van het aandeel opnames met ereloonsupplementen

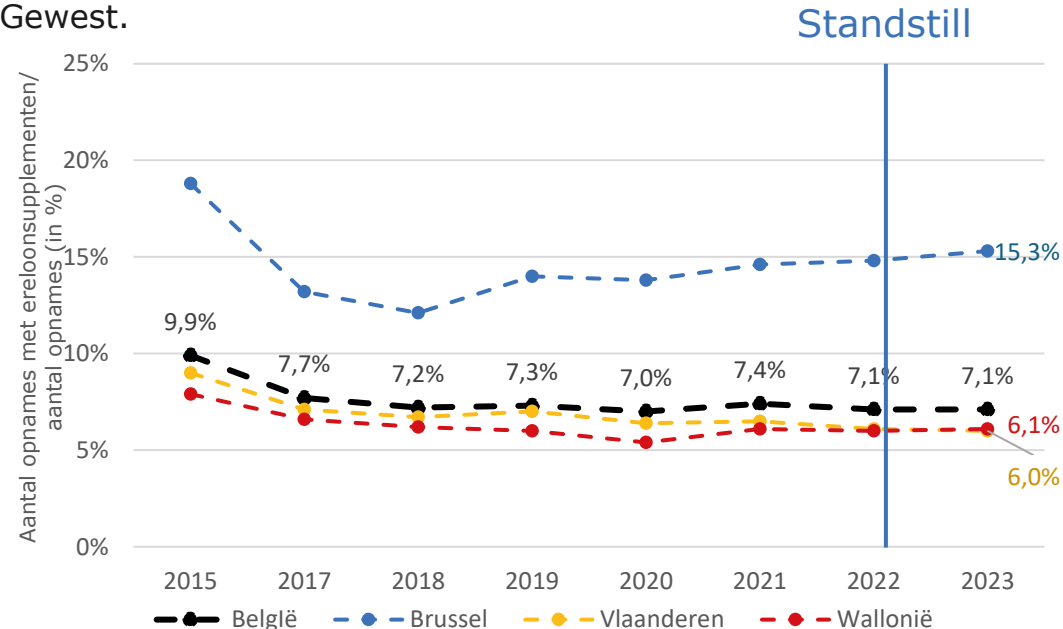
Klassieke opnames

Voor een vijfde van de klassieke opnames worden ereloonsupplementen aangerekend. Dit aandeel is iets lager in Wallonië.

Dagopnames

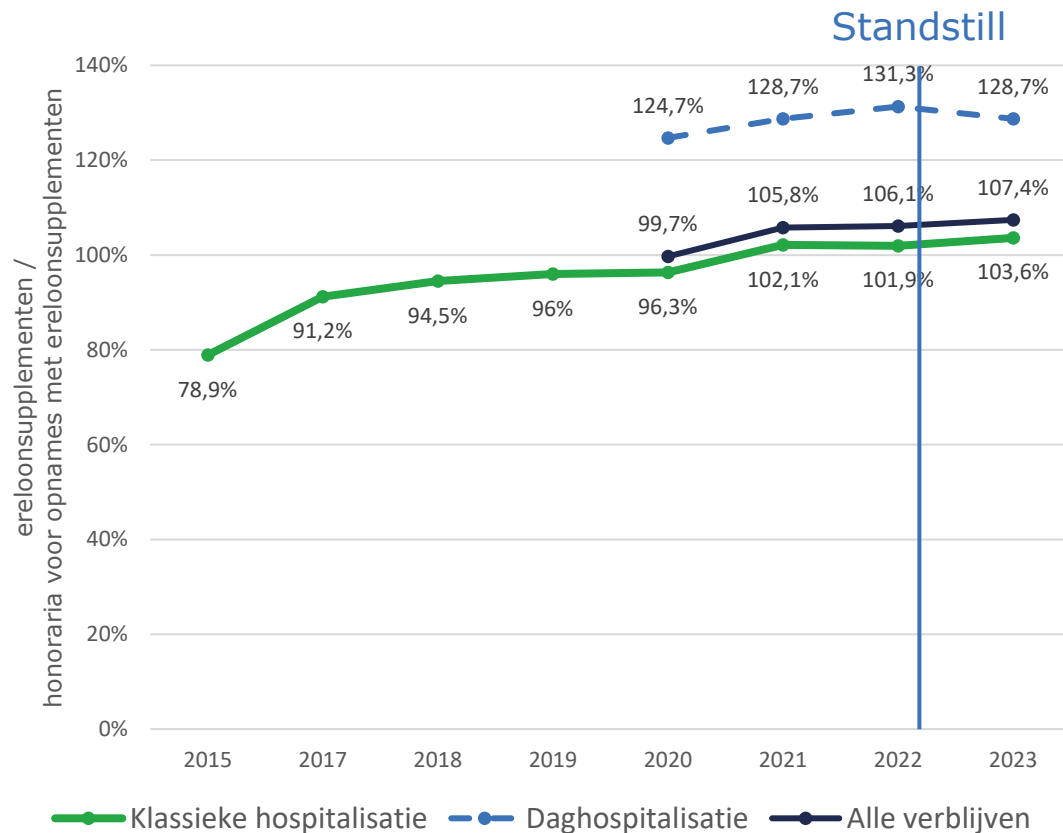
Bij één op de veertien dagverblijven worden ereloonsupplementen aangerekend. Dit aandeel ligt twee keer hoger in het Brussels Gewest.

Het percentage opnames met ereloonsupplementen is doorheen de tijd vrij stabiel.

Voor meer details (per ziekenhuis): [IMA Atlas](#)

Evolutie van het percentage ereloonsupplementen per opname (voor opnames met ereloonsupplementen)

Het gemiddelde percentage van de ereloonsupplementen bij opnames met ereloonsupplementen blijft stijgen voor klassieke opnames.

Bij dagopnames is dit percentage in 2023 licht gedaald.

Het gemiddelde percentage is hoger voor dagopnames dan voor klassieke opnames.

Voor meer details (per gewest, per ziekenhuis): [IMA Atlas](#)

II. Impact op de factuur ten laste van de patiënt

Aantal verblijven met zeer hoge ereloonsupplementen

Aantal klassieke opnames				
	2014	2018	2022	2023
Alle opnames	1.796.026	1.803.043	1.664.865	1.711.091
Zonder ereloonsupplementen	1.417.772	1.428.407	1.343.067	1.371.118
Met ereloonsupplementen	378.254	374.636	321.616	339.973
0 € - 1.000 €	235.414	199.603	138.405	136.987
1.000 € - 3.000 €	119.678	142.650	147.315	158.555
3.000 € - 5.000 €	16.125	21.669	23.982	29.500
5.000 € - 10.000 €	5.888	8.860	9.925	12.142
10.000 € - 30.000 €	1.133	1.835	1.972	2.763
> 30.000 €	16	19	17	26

In 2023 werden bij 339.973 klassieke opnames ereloonsupplementen aangerekend

Het bedrag ten laste van de patiënt is meer dan 3.000 euro bij 44.431 (*) klassieke opnames

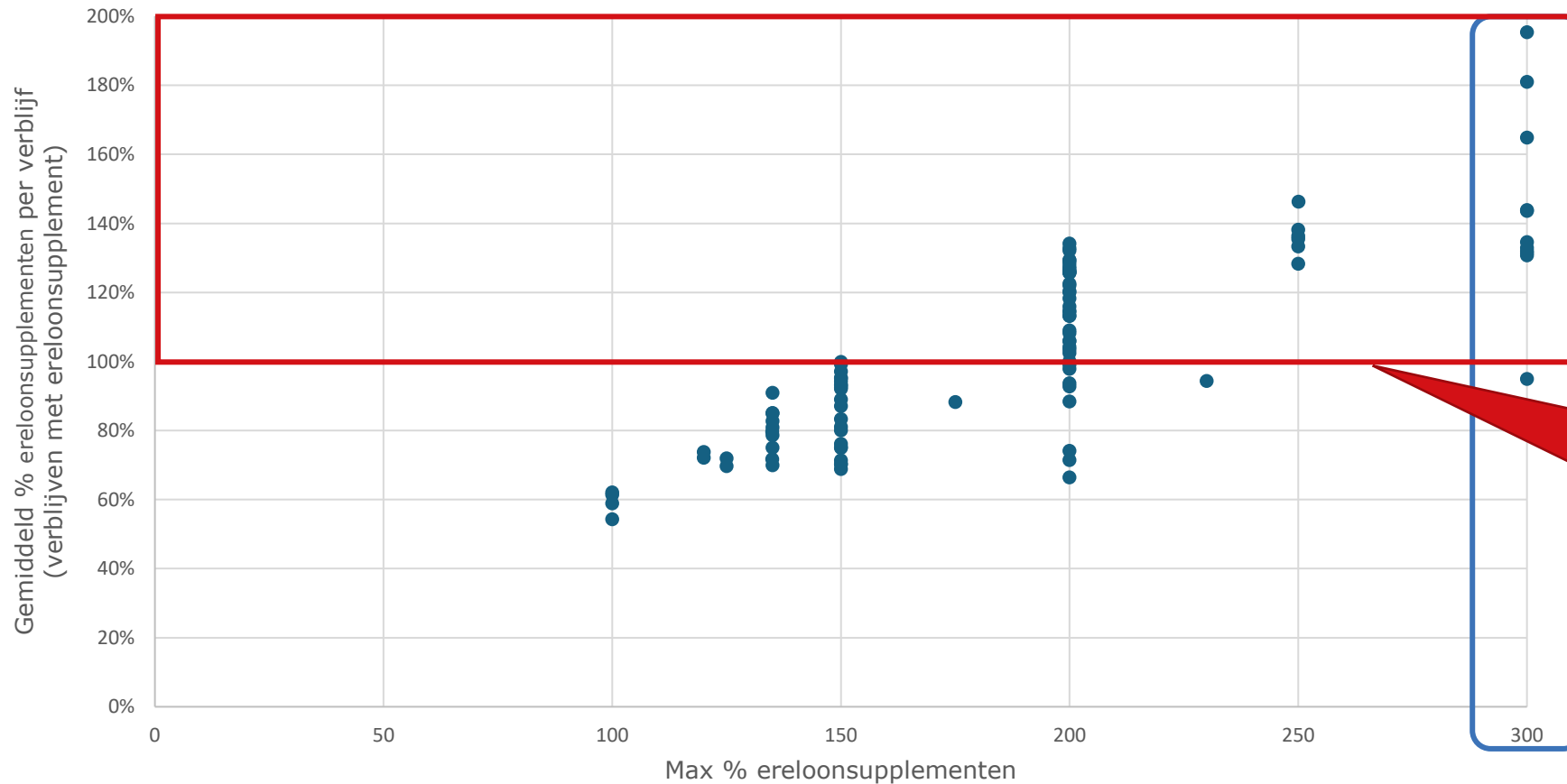
Aantal dagopnames				
	2014	2018	2022	2023
Alle opnames	1.810.131	2.001.339	2.226.929	2.435.909
Zonder ereloonsupplementen	1.598.751	1.859.957	2.068.548	2.263.745
Met ereloonsupplementen	211.380	141.382	157.296	172.164
0 € - 1.000 €	188.380	114.808	118.462	123.083
1.000 € - 3.000 €	21.980	25.674	37.463	47.201
3.000 € - 5.000 €	779	811	1.038	1.416
> 5.000 €	57	89	333	464

(*)29.500 + 12.142 + 2.763 + 26 = 44.431

III. Praktijkvariatie tussen de ziekenhuizen

Maximumperscentage van de gefactureerde ereloonsupplementen vs. het gemiddelde percentage gefactureerde ereloonsupplementen per klassiek opname

Het maximum-% per verstrekking is 300% in 13 ziekenhuizen

Het gemiddeld gefactureerd % per opname met ereloonsupplement is meer dan 100% in 47 ziekenhuizen

IV. Opmerkingen en aanbevelingen

Voornaamste opmerkingen

- Het **maximumpercentage** van de ereloonsupplementen dat in de opnameverklaring wordt vermeld, stelt patiënten **niet in staat om de financiële last in te schatten** die ze zullen moeten dragen. Ten eerste is dit percentage niet hetgeen dat effectief aangerekend wordt (cf. verbod voor bepaalde prestaties, variatie ...) en ten tweede kunnen patiënten dit niet vertalen naar een absoluut bedrag (in euro).
- Het **bedrag** van de ereloonsupplementen kan **sterk variëren**:
  - naargelang de **ingreep**;
  - tussen de **ziekenhuizen**;
  - Tussen **opnames** in hetzelfde ziekenhuis voor dezelfde ingreep
- Het **bedrag van de ereloonsupplementen kan zeer hoog** oplopen.

Standstill (stabilisatie van de ereloonsupplementen) (sinds januari 2022)

	2022	2023	2023 - 2022
Klassieke opnames			
Aandeel opnames met ereloonsupplementen	19,2%	19,9%	0,7%
Gemiddeld % ereloonsupplementen (opnames met supplementen)	101,9%	103,60%	1,7%
Globaal % ereloonsupplementen (alle opnames)	20,2%	21,60%	1,4%
Dagopnames			
Aandeel opnames met ereloonsupplementen	7,1%	7,1%	0,0%
Gemiddeld % ereloonsupplementen (opnames met supplementen)	131,3%	128,70%	-2,6%
Globaal % ereloonsupplementen (alle opnames)	12,7%	12,40%	-0,3%

⇒ Op basis van onze gegevens stellen we vast dat in 2023 het globale percentage ereloonsupplementen is gestegen voor klassieke opnames, en licht is gedaald bij dagopnames.

Aanbevelingen

- Verbeteren van de **informatie op maat van de patiënt** door:
  - transparantie omtrent de **absolute bedragen**;
  - **informatie** omtrent de verschuldigde bedragen **vóór de opname**.
- Versterken van **de financiële toegankelijkheid en tariefzekerheid** door:
  - versterking van de **bescherming tegen hoge facturen, met inbegrip van gevallen met complicaties**.
- Verbeteren van de **transparantie**:
  - **over retrocessies en de toewijzing ervan**;
  - **van de ambulante praktijken**.

Methodologie

Gegevens

De geanalyseerde gegevens hebben betrekking op **vergoedbare ereloon en medische ereloon-supplementen** van ziekenhuisopnames in algemene acute (inclusief universitaire) ziekenhuizen, gefactureerd aan de ziekenfondsen in de betreffende kalenderjaren of de eerste twee kwartalen van het daaropvolgende jaar.

De geanalyseerde gegevens omvatten opnames waarvoor er een tegemoetkoming is door de ZIV. Het betreft bedragen gefactureerd aan de ZIV en aan de patiënt, vermeld op de opnamefactuur.

De bedragen worden uitgedrukt in nominale waarden (geldende prijzen). Hun evolutie moet daarom worden getoetst aan de inflatie.

De gezondheidsindex is van 2022 tot 2023 met 4,33% gestegen. (Gezondheidsindex basisjaar 2013 stijgt van 122,59 in 2022 naar 127,90 in 2023; bron: Statbel)

Definities

- **ZIV honoraria** = bedrag medische vergoedbaar ereloon (terugbetaling + remgeld)
- **Ereloonsupplementen** = bedrag supplementen op medische vergoedbare ereloon. Niet vergoedbare ereloon zijn uitgesloten.
- **Globale percentage ereloonsupplement** = totaal bedrag ereloonsupplementen / totaal bedrag ZIV honoraria van alle ziekenopnames (alle kamertype)

Beperkingen

Ambulante verstrekkingen en andere kosten buiten het ziekenhuisverblijf (polikliniek, spoeddiensten, enz.) voor de opname of na het ontslag (préoperatieve consultaties, apotheek, kinesitherapie...), evenals kosten die niet op de ziekenhuisfactuur worden vermeld (bv. ambulance), worden **niet in aanmerking** genomen.

Gegevens met betrekking tot ziekenhuisopnames van **personen zonder recht op ZIV-terugbetalingen, zijn niet gevat** in deze analyses.

We beschikken niet over de afhoudingspercentages overeengekomen tussen verstrekker en instelling.

De analyse richt zich op de bedragen die niet door de ZIV worden gedekt. Patiënten kunnen een aanvullende hospitalisatieverzekering afsluiten die (afhankelijk van de polis) een deel van de rekening voor de patiënt dekt. Wij beschikken niet over gegevens betreffende de tussenkomst van deze verzekeringen.